

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **J. T.**, proti žalovanému: **Městský úřad Příbram**, se sídlem Milínská 167, Příbram, v řízení o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků a návrhu na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků **se z a m í t á .**
- II. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Městského úřadu Příbram ze dne 10. 7. 2019, č. j. DÚ/3894/47276/2019/Nep, kterým byl žalobce shledán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a za tento přestupek mu byla uložena pokuta ve výši 4 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců. Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 13. 4. 2019 řídil vozidlo pod vlivem návykové látky.

[2] Krajský soud v Praze usnesením ze dne 12. 11. 2020, č. j. 56 A 25/2020 – 11, žalobu odmítl jako nepřípustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Dospěl totiž k závěru, že žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem [§ 68 písm. a) s. ř. s.].

[3] Dne 29. 12. 2020 Nejvyšší správní soud obdržel podání žalobce, jehož obsahem je žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, kterou hodlá podat proti usnesení krajského soudu ze dne 12. 11. 2020, č. j. 56 A 25/2020 – 11.

[4] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. platí, že *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků.*

Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.

[5] Při posouzení, zda jsou splněny zákonné podmínky pro přiznání osvobození od soudních poplatků, se zdejší soud předně zabýval otázkou zjevné neúspěšnosti kasační stížnosti.

[6] Pojem „zjevně neúspěšný návrh“ obsažený v § 36 odst. 3 s. ř. s. není v tomto zákoně nijak definován, proto Nejvyšší správní soud vymezil ve své judikatuře některé případy, kdy je obsah tohoto pojmu naplněn (viz např. rozsudek ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007 - 72). Obecně lze říci, že zjevná neúspěšnost návrhu by měla být zjistitelná bez pochyb, měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo nutné provést dokazování (blíže viz např. rozsudek ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005 - 105, publ. pod č. 909/2006 Sb. NSS). Závěr o zjevné neúspěšnosti může soud učinit například v případech, kdy jde o věc výslovně vyloučenou z meritorního přezkoumání (viz např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 1 As 51/2011 - 135, či ze dne 29. 4. 2014, č. j. 5 As 86/2013 - 13).

[7] Podle § 68 písm. a) s. ř. s. je žaloba nepřípustná také tehdy, *nevyčerpal-li žalobce žádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného.*

[8] V nyní projednávané věci žalobce napadl žalobou rozhodnutí, jímž žalovaný jako správní orgán I. stupně rozhodl v přestupkovém řízení ve smyslu § 93 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 96 odst. 1 písm. a) téhož zákona *proti rozhodnutí o přestupku, kterým byla vyslovena vina, se může odvolat obviněný v plném rozsahu.* Žalobce měl tak k dispozici opravný prostředek proti napadenému rozhodnutí, který však nevyčerpal. Jím podaná žaloba byla proto nepřípustná.

[9] Vzhledem k uvedenému dospěl zdejší soud k závěru, že je mimo jakoukoli pochybnost zřejmé, že v posuzovaném případě byly naplněny zákonné podmínky pro odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Krajský soud za výše popsané situace nemohl rozhodnout jinak.

[10] Lze tedy uzavřít, že kasační stížnost směřující proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby je nutno označit za zjevně neúspěšný návrh ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. Zjevná neúspěšnost je přitom zjistitelná okamžitě, nesporně a bez jakýchkoliv pochyb, aniž by bylo nutno provádět dokazování. Z uvedených důvodů proto již Nejvyšší správní soud dále nezkoumal majetkové a výdělkové poměry žalobce a výrokem I. jeho žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl.

[11] Žalobce dále navrhl, aby mu soud ustanovil zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

pokračování

[12] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. *navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.* Z uvedeného ustanovení vyplývá, že účastníku řízení lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou kumulativně splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) jestliže je to nezbytně třeba k ochraně jeho zájmů. Nejvyšší správní soud neshledal u žalobce předpoklady pro osvobození od soudních poplatků (viz výše), z tohoto důvodu chybí již první z nezbytných podmínek pro ustanovení zástupce (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Výrokem II. tohoto usnesení proto zdejší soud zamítl návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[13] Jelikož žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběžela lhůta stanovená pro podání kasační stížnosti (§ 35 odst. 10 věta třetí s. ř. s.). V této souvislosti Nejvyšší správní soud považuje za nutné upozornit žalobce na to, že od doručení tohoto usnesení znovu poběží zbývající část lhůty pro podání kasační stížnosti. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout (§ 106 odst. 2 věta třetí s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 4. března 2021

Mgr. David Hipšr
předseda senátu